

Етички кодекс РНИДС-а

Фондација "Регистар националног интернет домена Србије" (у даљем тексту: РНИДС), као недобитна организација која управља националним интернет доменима, обавезна је да служи јавном интересу и општем добру свих корисника Интернета у Србији.

Етички кодекс РНИДС-а има за циљ да свим појединцима и правним субјектима повезаним са РНИДС-ом препоручи морална начела по којима ће се управљати у свом професионалном животу и раду.

Етички кодекс се заснива на поштовању националног законодавства, друштвеног морала, добрих пословних обичаја и међународних стандарда у области Интернета.

Етички кодекс РНИДС-а је документ који би требало да примењују сва физичка и правна лица уговорно повезана са РНИДС-ом:

- Суоснивачи РНИДС-а
- Управни одбор РНИДС-а
- Стручна и радна тела РНИДС-а
- Канцеларија РНИДС-а
- Овлашћени регистри националних домена
- Регистри делегираних поддомена
- Комисија за решавање спорова поводом регистрације националних интернет домена

Сврха Етичког кодекса је да употпуни постојећи уговорни однос између РНИДС-а и повезаних физичких и правних лица дефинисањем битних пословних начела.

1. ОПШТА НАЧЕЛА

РНИДС у свом свакодневном деловању поштује следећа општа начела:

Исправност и поштење

- Послујемо у складу са важећим законима, професионалном етиком, интерним актима и уговореним обавезама према држави и другим домаћим и страним субјектима у области управљања Интернетом.
- Поступамо пристojно, часно и искрено у професионалним и личним односима.
- Сматрамо да смо за наш рад посебно одговорни корисницима Интернета у Србији.
- Предузимамо све мере за предупредивање појава корупције и сукоба интереса.

Професионалност

- Послујемо с циљем достизања најбоље праксе и размене искустава са другим националним интернет регистрима.
- Стално радимо на побољшању ефикасности, унапређењу квалитета услуга и задовољењу потреба корисника Интернета у Србији.
- Упошљавамо образоване, стручне и одговорне појединце.
- За руководеће функције бирамо одговорне и независне особе, са релевантним образовањем и радним искуством и високим моралним и етичким стандардима.
- Уговарамо послове са провереним и поузданим добављачима, са признатим референцама у својој области, поштујући принцип најповољнијег односа цене и квалитета.

- Сарађујемо са свим домаћим и страним професионалним субјектима из области Интернета.
- Увек имамо на уму стратешки значај услуга које обезбеђујемо за добробит и развој локалне интернет заједнице.

Непристрасност

- Недопуштен је било који облик дискриминације по основу националности, пола, расног или етничког порекла, политичких и верских ставова, регионалне припадности, старосне доби, социјалног статуса, сексуалне оријентације, хендикепа или здравственог стања.

Независност у раду

- Независни смо у одлучивању и остваривању својих циљева, активности и програма.
- Не прихватамо обавезе према било ком појединцу, организацији, институцији или политичкој партији уколико оне могу да утичу на независност у доношењу одлука.
- Успостављамо процедуре и правила за рад које спречавају доношење одлука које нису у складу са нашим вредностима или су супротне јавном интересу и општем добру свих корисника Интернета у Србији.

Поверљивост информација

- Одговорно понашање према информацијама и гарантујемо поверљивост информација којима располажемо у складу са законима и другим прописима Републике Србије и интерним актима РНИДС-а.
- Обраду информација обављамо методама које обезбеђују потребну и дозвољену транспарентност, уз заштиту од недозвољене употребе поверљивих информација.
- Ономогућавамо приступ поверљивим информацијама трећим лицима, осим у законом предвиђеним случајевима.

Спречавање сукоба интереса

- Успостављамо, поштујемо и иновирамо процедуре и правила тако да све постојеће и потенцијалне сукобе интереса на време препознамо, спречимо или коригујемо, тако да ни у једној ситуацији не нанесу штету РНИДС-у, корисницима Интернета у Србији, партнерима и сарадницима.
- У случају да дође до потенцијалног сукоба интереса, обавестићемо све стране које су у то укључене и трудићемо се да такве ситуације решимо пре него што постану проблем.

Слободна конкуренција

- Признајемо и подржавамо слободну конкуренцију на тржишту као кључни фактор раста и сталног унапређења пословања.
- Наша конкурентност се заснива на квалитету и објективним предностима, а не на дискредитовању конкуренције.
- Користићемо само средства која су дозвољена у тржишној утакмици, што значи да ћемо поштовати правне прописе, пословне обичаје и пословни морал.

Јавност у раду

- Сви аспекти нашег рада су доступни јавности, изузев оних који се тичу законских обавеза заштите приватности корисника и пословних тајни, као и безбедности система управљања националним интернет доменима.
- Информације које интерно или екстерно објављујемо су тачне, јасне, потпуне, поуздане, правовремене и доступне онима којима су намењене.

- Успостављамо механизме који омогућавају корисницима да изразе критичко мишљење о нашем раду.

Заштита угледа

- Бринемо о угледу РНИДС-а у јавности и својим деловањем га не нарушавамо.
- Лојалност према РНИДС-у је ствар основне пристојности, али то никако не подразумева избегавање критике лошег или незаконитог рада.
- Према сарадницима изван РНИДС-а односимо се професионално, љубазно, и пристојно, са поштовањем и достојанством.
- Поштујемо принципе добре сарадње унутар и изван РНИДС-а и руководимо се принципима узајамног уважавања и међусобног поштовања и толеранције.
- Сматрамо да су повреде моралних норми, професионалних стандарда и одредаба Етичког кодекса и несавестан однос према преузетим обавезама, присвајање туђих достигнућа и унижавање угледа струке и РНИДС-а.

Пристојност у комуникацији

- Држимо се теме, поштујемо туђе време, трудимо се да будемо јасни и сажети.
- Користимо канал комуникације РНИДС-а који је примерен теми, времену и другим учесницима у комуникацији.
- Сматрамо непристојном расправе у маниру "argumentum ad hominem", то јест када се уместо расправе о чињеницама прелази на дискредитацију човека који је изнео те чињенице.
- Критика других учесника у комуникацији мора да буде добронамерна, стручна и образложена, а мишљење засновано на стручним аргументима и чињеницама, без утицаја предрасуда и непотврђених претпоставки.
- Недопуштено је вређање и омаловажавање других учесника у комуникацији и коришћење непристојних речи и претњи.
- Пре него што покренемо расправу о могућим неправилностима, проверимо све релевантне чињенице, како бисмо избегли паушалне оптужбе и непотребно нарушавање колегијалне атмосфере комуникације.
- Међусобне личне расправе одвијају се путем међусобних приватних порука, а не преко РНИДС-ових канала комуникације.
- Недопуштено је изношење у јавност делова или целине комуникације која се одвијала преко РНИДС-ових канала комуникације.

У свом раду РНИДС се придржава наведених начела и одбацује свако понашање које је у супротности са њима.

2. ПОСЕБНА НАЧЕЛА

Сходно послу који обавља, РНИДС препознаје следећа посебна начела:

2.1. Суоснивачи РНИДС-а

- У свом свакодневном пословању користе Интернет, то јест имају сопствени интернет сајт и сопствену е-mail адресу.
- Пожељно је да се у комуникацији са РНИДС-ом користе е-mail адресе на националним интернет доменима.

2.2. Управни одбор РНИДС-а (УО)

- Као највиши орган управљања РНИДС-а, који креира стратегије РНИДС-а и стара се о спровођењу циљева РНИДС-а, УО има и највећу одговорност за репутацију и ефикасност РНИДС-а.

- Чланови УО у јавности кроз своје професионално ангажовање не нарушавају свој углед и углед РНИДС-а, и својим деловањем доприносе афирмацији вредности које РНИДС прокламује.
- Члан УО своју функцију врши тако да интерес РНИДС-а не подреди приватном или пословном интересу и да не изазове сукоб интереса.
- Члан УО одлуке доноси по својој савести, без уплита утицаја могућих формалних и неформалних група које су евентуално утицале на његов избор у УО.

2.3. Статутарна комисија (СК)

- Чланови СК у јавности кроз своје професионално ангажовање не нарушавају свој углед и углед РНИДС-а, и својим деловањем доприносе афирмацији вредности које РНИДС прокламује.
- Члан СК своју функцију врши тако да интерес РНИДС-а не подреди приватном или пословном интересу и да не изазове сукоб интереса.

2.4. Канцеларија РНИДС-а

Директор РНИДС-а у односу према запосленима у Канцеларији РНИДС-а:

- Поштује права запослених и интерне акте, правила и процедуре креира тако да су у складу са релевантним међународним и националним прописима о поштовању људских и радних права.
- Третира запослене са поштовањем и достојанством, водећи рачуна о њиховој добробити и социјалној сигурности.
- Верује у вредност запослених и гради конкурентску предност на стручности и преданости сваког од њих.
- Објективно процењује и награђује рад и залагање запослених.
- Комуникацију са запосленима обавља у складу са принципима транспарентности, јасноће и целовитости информација.
- Одбацује сваки облик дискриминације приликом избора запослених и вођења или развоја њихове каријере.
- Уважава слободу удруживања и колективних преговора запослених у складу са законом, културом и позитивном праксом.
- Брине о моралном и физичком интегритету запослених, обезбеђујући услове за достојанствен рад у безбедном и здравом пословном окружењу.
- Организовањем пригодних догађаја пропагира осећај припадности и подстиче контакте међу запосленима и онима који су стекли пензију.

Запослени у Канцеларији РНИДС-а:

- Своје професионалне обавезе извршавају стручно, одговорно и правовремено, а своје стручне способности стално унапређују путем информисања, учења, усавршавања, истраживања и провере стечених знања.
- Увек имају на уму да рад у РНИДС-у, као организацији од националног значаја, поред одређених предности, вуче за собом и већи степен одговорности.
- Посебно брину о заштити података о регистрантима назива националних домена и другим подацима који спадају у област пословне тајне и безбедности система.
- У јавном деловању воде рачуна о заштити угледа РНИДС-а, поштујући циљеве и вредности које заступа РНИДС.
- Граде атмосферу међусобног поверења, подршке и поштовања у којој ће сви моћи да се искажу и допринесу успесима РНИДС-а.
- Уважавају међусобне разлике и ставове, у циљу доношења бољих одлука.

- Подстичу нове колеге да што пре нађу своје место у тиму како би били што ефикаснији и задовољнији у извршавању својих задатака.

2.5. Овлашћени регистри националних домена (ОР)

- Развијање трајних и међусобно задовољавајућих односа РНИДС-а и ОР-ова заснива се на принципима исправности, непристрасности и транспарентности, уз поштовање критеријума објективне конкурентности и квалитета услуга.
- Сваки ОР требало би да буде регистрант оба назива националних интернет домена, који су активни и упућују на његов интернет сајт.
- У комуникацији са РНИДС-ом би требало да користе е-mail адресе на националним интернет доменима.
- Учествују у едукативним акцијама РНИДС-а намењеним корисницима, у складу са својим могућностима и потребама.
- У свом промотивном наступу на тржишту требало би да промовишу и предности националних интернет домена.

ОР-ови раде директно са регистрантима назива националних домена, те је стога њихов професионални однос према регистрантима од кључног значаја за углед РНИДС-а. Зато би ОР-ови **у односу према својим корисницима** (регистрантима), поред обавеза које проистичу из аката о регистрацији назива домена и уговора са РНИДС-ом, требало да посебно поштују и следећа начела:

- Да се према корисницима опходе на непристрасан начин.
- Да се не упуштају у "front running", бавећи се предрегистрацијом назива националних интернета домена ради спречавања да корисник обави регистрацију.
- Да се у свом пословању не упуштају у било какве послове који спадају у област препродаје и трговине називима домена (domainers и cybersquatters).

Конкуренција између ОР-ова заснива се на стручности, техничко-технолошкој опремљености, организованости, економичности и референцама. Нелојалном и недопустивом конкуренцијом међу ОР-овима РНИДС сматра:

- Покушај дискредитовања другог ОР-а у циљу преузимања његових већ добијених послова.

3. ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

РНИДС послује друштвено одговорно, а посебну одговорност има према **локалној интернет заједници у Србији**.

РНИДС се у свом деловању **супротставља свим облицима неприкладног деловања на српском интернет простору**, а нарочито:

- Злоупотреби интернет домена (лажно представљање, сајбер криминал...)
- Непоштовању ауторских и сродних права и заштите интелектуалне својине
- Непоштовању заштите приватности и безбедности корисника Интернета
- Злоупотреби лаковерности корисника Интернета у профитне сврхе

РНИДС прихвата моралну дужност да доприноси побољшању стања у друштву и стога подржава иницијативе које имају за циљ да помогну **економску и друштвену интеграцију угрожених лица** кроз образовне програме у области Интернета.

РНИДС је **посвећен заштити животне средине** и залаже се за коришћење здравих технологија и увођење еколошких стандарда у погледу рециклаже и смањења емисије штетних материја.

Београд, 31. мај 2014.

Председник Конференције суоснивача

Војислав Родић